

IEKSĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

16.08.2022

Par elektrodrošību

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu,
73.panta pirmās daļas 4.punktu,
Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumiem Nr.1338
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība
izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”*

Iekšējie noteikumi (turpmāk – Noteikumi) nosaka kārtību, kādā Privātskola Latreia (turpmāk tekstā – Izglītības iestāde) nodrošina izglītojamo elektrodrošību.

Elektrodrošības pamatprasības

1. Elektrosadales skapjiem jābūt noslēgtiem. Izglītojamiem aizliegts patvaļīgi tos atvērt un veikt darbības ar tajā izvietotajām ietaisēm, kā arī veikt jebkādas darbības ar elektrosadales skapju galvenajiem svirslēdžiem, paketslēdžiem vai drošinātājiem.
2. Nedrīkst tuvuoties zemē nokritušam elektrības vadam tuvāk par 8 metriem.
3. Aizliegts likt slēdžos, rozetēs neatbilstošus priekšmetus, ieslēgt apgaismojumu, sitot pa slēdži, kā arī citādi mehāniski bojāt elektrovadus, slēdžus, rozetes u. tml.

4. Darba un mācību vietās lieto 12V, 24V un 36V spriegumus. Šos spriegumus izmanto pārnēsājamām elektroierīcēm, rokas elektroinstrumentiem, strādājot telpās ar paaugstinātu elektrobīstamību un mācību kabinetos.
5. Normatīvie dokumenti atļauj izmantot 220V maiņsprieguma elektroaparātus un elektroinstrumentus bez zemēšanas, ja tiem ir dubultizolācija.
6. Aizliegts uzstādīt un lietot paštaisītas un nestandarta elektroierīces.
7. Izmantot elektroierīces atļauts tikai personām, kuras instruētas elektrodrošībā normatīvajos dokumentos noteiktajā kārtībā.
8. Pirms elektroierīču lietošanas uzsākšanas jāpārbauda, vai tās ir darba kārtībā. Aizliegts uzsākt lietot elektroierīces, ja konstatēti to bojājumi.
9. Strādājot ar elektroiekārtām, darbu uzsāk tikai pēc pedagoga norādījuma, ievērojot iekšējās kārtības noteikumus un nepieļaujot patvaļīgu rīcību.
10. Lietojamās elektroiekārtas periodiski jāattīra no putekļiem un nosēdumiem.
11. Ja konstatēts vadu pārrāvums, nekavējoties jāziņo pedagogam.
12. Ja kādu apstākļu dēļ pārtrūkst sprieguma piegāde elektroierīcei, aizliegts uzsākt jebkādas apskates vai remontdarbus, pieskarties strāvu vadošām daļām, neatslēdzot ierīci no strāvas avota.
13. Aizliegts pieskarties atkailinātiem vadiem, apgaismojuma armatūrai un citām strāvu vadošām daļām, noņemt nožogojumus vai aizsargapvalkus – tas jādara kvalificētam personālam.
14. Nedrīkst izraut kontaktdakšu no rozetes, velkot aiz vada – tā var sabojāt izolāciju un izkustināt rozeti. Drīkst lietot tikai tādas rozetes, kuras stingri turas sienā.
15. Lai izvairītos no elektrotraumām:
  - 15.1. aizliegts izmantot bojātas elektriskās ierīces, slēdžus, rozetes, vadus u. tml.(pazīmes – plīsis korpuss, bojāta izolācija, redzami kaili vadi);
  - 15.2. elektriskās ierīces drīkst pieslēgt strāvas avotam, tikai izmantojot nebojātus savienojumus;

15.3. aizliegts pieskarties elektriskajām ierīcēm, slēdžiem, kontaktiem, vadiem ar slapjām rokām.

Rīcība ārkārtēju situāciju gadījumā

16. Elektrotraumu gadījumā:

16.1. ziņot pedagogam vai citam pieaugušajam;

16.2. jānodrošina pirmās palīdzības sniegšana (skatīt iekšējos noteikumus par pirmās palīdzības sniegšanu);

16.3. nepieciešamības gadījumā jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība pa tālruni 112.

17. Elektroierīču bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, dūmu vai liesmu parādīšanās, deguma smaka u.c.) pārtraukt darbu ar tiem (izslēgt), ziņot pedagogam vai Izglītības iestādes administrācijai un brīdināt citus par radušos situāciju.

18. Ugunsgrēka gadījumā izsaukt ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, zvanot pa tālruni 112.

19. Elektroaizdeģšanās gadījumā aizliegts dzēst uguni ar ūdeni. Jāizmanto smiltis vai speciāli ugunsdzēsamie aparāti. Drīkst izmantot pulvera tipa vai ogļskābās gāzes ugunsdzēsamos aparātus. Darbības shēma norādīta uz aparātiem.

20. Glābjot cietušo no elektrības strāvas, novērtē savu prasmi, jo nedrīkst aizmirst, ka pieskaroties cilvēkam, kas atrodas zem strāvas, jārikojas ļoti piesardzīgi. Lai atrautu cietušo no strāvas vadošajām daļām vai vada, jālieto sauss apģērbs, virve, nūja, dēlis vai cits sauss priekšmets, kas nevada elektrisko strāvu. Lai atrautu cietušo no strāvas vadošajām daļām vai vadiem, var arī satverot viņa apģērbus (ja tas ir sauss).